

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

Julkaistu Helsingissä 17 päivänä maaliskuuta 2020

121/2020

Puolustusministeriön asetus

sotilasajoneuvojen katsastustoiminnasta ja liikennekelpoisuuden valvonnasta puolustusvoimissa annetun puolustusministeriön asetuksen muuttamisesta

Puolustusministeriön päätöksen mukaisesti

muutetaan sotilasajoneuvojen katsastustoiminnasta ja liikennekelpoisuuden valvonnasta puolustusvoimissa annetun puolustusministeriön asetuksen (65/2015) 1, 2, 4, 6, 8, 9, 13–17, 19, 20, 22 ja 24 §, sekä

lisätään uusi 26 § seuraavasti:

1 §

Soveltamisala

Puolustusvoimien suorittamassa määräaikaikatsastuksessa noudatetaan ajoneuvojen liikennekelpoisuuden valvonnasta annettua valtioneuvoston asetusta (1455/2019), jäljempänä *valvonta-asetus*, jollei tässä asetuksessa toisin säädetä.

2 §

Viranomaiset ja päätösvalta

Pääesikunta johtaa ja valvoo sotilasajoneuvojen katsastustoimintaa ja liikennekelpoisuuden valvontaa puolustusvoimissa.

Pääesikunnan apuna valvonnassa toimivat ajoneuvotarkastajat.

Pääesikunta päättää joukko-osastot ja toimipaikat, joissa Puolustusvoimien suorittamia sotilasajoneuvojen katsastuksia ja vuositarkastuksia tehdään.

4 §

Pätevyysvaatimukset

Ajoneuvotarkastusoikeuden myöntämisen edellytyksenä on

1) ajoneuvojen katsastustoiminnasta annetussa laissa (957/2013) tarkoitettu peruskoulutus;

2) tämän asetuksen mukainen tarkastajakoulutukseen sisältyvä katsastuslajia vastaavan jakson suorittaminen;

3) vähintään Puolustusvoimien C-ajokortti; sekä

4) Puolustusvoimien perehdytys katsastettavaan ajoneuvotyyppiin.

Vuositarkastusoikeuden myöntämisen edellytyksenä on kuljetus- tai panssarialan opistoupseerin tutkinto tai aliupseerin tarkastustoimintaan soveltuvan alan täydentävät opinnot tai tarkastustoimintaan soveltuva asentajakoulutus sekä tämän asetuksen mukaisen vuositarkastusjakson suorittaminen.

6 §

Tarkastusoikeuden voimassaolo

Ajoneuvotarkastusoikeus ja vuositarkastusoikeus ovat voimassa palvelusajan päättymiseen saakka.

Ajoneuvotarkastusoikeus ja vuositarkastusoikeus on peruutettava, jos:

1) ajoneuvotarkastaja tai vuositarkastaja ei ole osallistunut tämän asetuksen mukaiseen täydennyskoulutukseen; tai

2) ajoneuvotarkastaja ei ole suorittanut 3 §:ssä tarkoitettuja katsastuslajeja tai vuositarkastaja ei ole suorittanut vuositarkastuksia viimeisen kahden vuoden aikana.

Ajoneuvotarkastusoikeus ja vuositarkastusoikeus voidaan palauttaa, jos henkilö ennen seuraavaa mahdollista täydennyskoulutusta osoittaa hallitsevansa 2 momentissa tarkoitettua täydennyskoulutuksessa käsitellyt tiedot ja taidot.

8 §

Ajoneuvotarkastajan jatkokoulutukseen ja vuositarkastuskoulutukseen hyväksymisen edellytykset

Katsastus- ja jarrutarkastuskoulutukseen hyväksymisen edellytyksenä on vähintään vuoden kokemus raskaiden ajoneuvojen käytöstä ja kunnossapidosta.

Puolustusvoimien VAK-katsastuskoulutukseen hyväksymisen edellytyksenä on vähintään vuoden kokemus Puolustusvoimien määräaikaikatsastuksista.

Vuositarkastuskoulutukseen hyväksymisen edellytyksenä on 4 §:n 2 momentissa tarkoitettun koulutuksen lisäksi vähintään vuoden kokemus raskaiden ajoneuvojen käytöstä ja kunnossapidosta.

9 §

Täydennyskoulutus

Ajoneuvotarkastajien ja vuositarkastajien ammattitaidon ylläpitämiseksi tarkastusoikeuksien myöntäjän on järjestettävä vuosittain täydennyskoulutusta. Täydennyskoulutuksessa on käsiteltävä ajoneuvoja koskevaa ajantasaista lainsäädäntöä, määräyksiä ja ohjeita, uutta tekniikkaa ja työmenetelmiä sekä muita katsastukseen liittyviä ajankohtaisia aiheita.

13 §

Katsastuspaikan toimitilat ja katsastuslaitteet

Toiminta katsastus- ja vuositarkastuspaikoissa on järjestettävä siten, että siellä voidaan suorittaa tarvittavat toimenpiteet asianmukaisesti. Katsastus- ja vuositarkastuspaikan toimitilojen hyväksymisen edellytyksenä on:

1) suoja säänvaihteluilta; ja

2) ajoneuvojen katsastuksiin ja vuositarkastuksiin soveltuvat laitteet ja varusteet.

Pääesikunta päättää katsastus- ja vuositarkastuslajiin soveltuvista laitteista, varusteista ja tiloista.

Pääesikunta voi erityisestä syystä päättää, että katsastus tai vuositarkastus saadaan suorittaa muualla kuin 1 momentissa tarkoitetuissa katsastus- tai vuositarkastuspaikoissa. Edellytyksenä on, että tilat ja katsastuslaitteet vastaavat suoritettavan katsastuksen ja vuositarkastuksen edellyttämässä laajuudessa tämän asetuksen vaatimuksia.

14 §

Katsastus- ja vuositarkastuspaikalla säilytettävät asiakirjat

Katsastus- ja vuositarkastuspaikalla on säilytettävä ja ylläpidettävä katsastuksiin käytettävien katsastuslaitteiden huolto- ja tarkastuspöytäkirjat.

15 §

Määräaikaikatsastusvelvollisuus ja -aika

Puolustusvoimien suorittamassa määräaikaikatsastuksessa tarkastetaan:

- 1) erikoisajoneuvot ja niiden perävaunut;
- 2) ajoneuvo, jonka:
 - a) leveys ylittää 260 senttimetriä;
 - b) massa-arvo ylittää yleisesti sallitun massa-arvon; tai
 - c) jarruja ei voida tarkastaa jarrutestauslaitteessa ilman ajoneuvon osien purkamista;
- 3) sotilaallisesta kriisinhallinnasta annetun lain (211/2006) mukaisessa tehtävässä ulkomailla oleva ajoneuvo;
- 4) sotilasajoneuvoista annetun puolustusministeriön asetuksen (180/2006) 2 §:n 1 momentin 1 ja 2 kohdassa tarkoitetut sotilasajoneuvot;
- 5) jarruin varustetut sotilasajoneuvoista annetun puolustusministeriön asetuksen 2 §:n 1 momentin 3 ja 4 kohdissa tarkoitetut ajoneuvot sekä kokonaismassaltaan yli 3 500 kg hinattavat jarruin varustetut laitteet.

Puolustusvoimien suorittaman rekisteröinti-, muutos- tai kytkentäkatsastuksen yhteydessä saadaan määräaikaikatsastus suorittaa myös muulle kuin 1 momentissa mainitulle sotilasajoneuvorekisteriin merkitylle sotilasajoneuvolle.

Puolustusvoimien suorittamassa määräaikaikatsastuksessa saadaan tarkastaa myös sotilasajoneuvorekisteriin merkitty N2G ja N3G -luokan auto (maastokuorma-auto), jos samassa yhteydessä suoritetaan määräaikaikatsastus sen vetämälle sellaiselle tässä pykälässä tarkoitetulle ajoneuvolle, joka on hinattava.

Pääesikunta voi antaa poikkeustapauksessa luvan katsastaa maastokuorma-autoja Puolustusvoimissa. Edellytyksenä on, että ajoneuvoja on liikenneturvallisuuden, ympäristöseikkojen tai muun vastaavan syyn vuoksi epätarkoituksenmukaista siirtää katsastustoimipaikalle katsastettaviksi.

Edellä 1 momentissa tarkoitetut ajoneuvot on esitettävä määräaikaikatsastukseen ensimmäisen kerran viimeistään vuoden kuluttua ajoneuvon käyttöönottopäivästä ja sen jälkeen vapaasti valittavana ajankohtana viimeistään vuoden kuluttua edellisestä katsastuspäivästä.

Jos ajoneuvon katsastus on hyväksytty enintään 30 vuorokautta ennen 5 momentissa tarkoitettua viimeistä katsastuspäivää, ajoneuvon seuraava katsastuspäivä ei muutu.

Tämän pykälän 1 momentin 3 kohdassa tarkoitetun ajoneuvon määräaikaikatsastuksen tai vuositarkastuksen voimassaoloaika voidaan erityisestä syystä jatkaa pääesikunnan päätöksellä enintään kolme kuukautta kerrallaan.

16 §

Määräaikaikatsastuksen sisältö

Panssari- ja erikoisajoneuvon määräaikaikatsastuksen toimenpiteisiin sovelletaan sitä, mitä ajoneuvolain 53 §:ssä ja sen nojalla annetuissa Liikenne- ja viestintäviraston määräyksissä säädetään ja määrätään auton katsastuksesta.

Hinattavan laitteen määräaikaikatsastus sisältää samat toimenpiteet kuin kokonaismassaltaan vastaavan perävaunun katsastus.

17 §

Jarrujen tarkastus

Katsastuksen suorittava ajoneuvotarkastaja voi erityisestä syystä vaatia ajoneuvon esittäväksi jarrutarkastukseen määräämällään tavalla kuormattuna tai jarrutestauslaitteessa. Jarrujen tarkastus jarrutestauslaitteessa voi edellyttää ajoneuvon osien purkamista.

19 §

Ajokieltoon määrääminen määräaikaikatsastuksessa

Ajoneuvotarkastaja voi määrätä ajoneuvon ajokieltoon sellaisen vaarallisen vian tai puutteellisuuden perusteella, jonka Liikenne- ja viestintävirasto on ajoneuvolain nojalla määrännyt ajokieltoon johtavaksi. Ajoneuvotarkastajan määräämä ajokielto voidaan osoittaa myös rekisterikorttiin tai Puolustusvoimien ajoneuvoreksiteriin tehtävällä merkinnällä.

20 §

Määräaikaikatsastuksesta ja vuositarkastuksesta tehtävät merkinnät

Määräaikaikatsastuksesta tai vuositarkastuksesta on tehtävä merkintä sotilasajoneuvorekisteriin rekisteröidyn ajoneuvon rekisterikorttiin.

22 §

Katsastamattoman ajoneuvon käyttö valmiudellisista syistä

Pääesikunnan taikka Maa-, Meri- tai Ilmavoimien komentajan taikka puolustusvoimien logistiikkalaitoksen johtajan päätöksellä toimeenpantavassa valmiudellisessa harjoituksessa voidaan käyttää varastoitua sotilasajoneuvoa, jonka määräaikaikatsastus ei ole voimassa. Edellytyksenä ajoneuvon käyttämiselle on, että ajoneuvoa ei ole käytetty katsastuksen ja varastoinnin välillä varastointiin liittyvää käyttöä lukuun ottamatta.

Perustuslain 129 §:ssä tarkoitetun liikekannallepanon aikana pääesikunnan tai Maa-, Meri- tai Ilmavoimien komentajan taikka puolustusvoimien logistiikkalaitoksen johtajan päätöksellä voidaan käyttää varastoitua sotilasajoneuvoa, jonka määräaikaikatsastus ei ole voimassa.

Tässä pykälässä tarkoitetun ajoneuvon käyttöönotossa on erityisesti varmistettava ajoneuvon jarrujen, ohjauksen ja muiden hallintalaitteiden sekä valaisimien toiminta.

24 §

Vuositarkastus

Muille kuin 15 §:ssä tarkoitetuille ja yleisen määräaikaikatsastusvelvollisuuden piirissä oleville sotilasajoneuvoille suoritetaan vuosittain tarkastus ajoneuvolain 9 §:ssä tarkoitetun liikennekelpoisuuden varmistamiseksi. Pääesikunta voi kuitenkin päättää, ettei vuositarkastusta suoriteta, jos ajoneuvon rakenteen yksinkertaisuuden vuoksi liikennekelpoisuudesta voidaan varmistua muulla tavoin.

Vuositarkastuksessa noudatetaan ajoneuvon käyttötarkoitus ja rakenne huomioon ottaen, mitä tässä asetuksessa säädetään määräaikaikatsastuksesta.

121/2020

26 §

Määräaikaiskatsastusaikaa ja vuositarkastusta koskeva siirtymäsäännös

Tämän asetuksen voimaan tullessa määräytyneet viimeiset määräaikaiskatsastuspäivät ja vuositarkastuspäivät määräytyvät asetuksen voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten mukaisesti.

Tämä asetus tulee voimaan 23 päivänä maaliskuuta 2020.

Helsingissä 11 päivänä maaliskuuta 2020

Puolustusministeri Antti Kaikkonen

Vanhempi hallitussihteeri Kosti Honkanen